

MUHARREM BALCI İLE İSTANBUL SÖZLEŞMESİ ÜZERİNE

Not: Bu Söyleşi MİZAN Dergisi ile yapılmış olup, Koronavirüs yüzünden okulların kapalı olması nedeniyle Dergide yayınlanamamıştır. 26. Nisan 2020

MİZAN: Öncelikle bize kendinizden kısaca bahseder misiniz?

1952 İstanbul doğumluyum. İstanbul Hukuk Fakültesi 1972 giriş, 1977 çıkışlıyım. 1979'dan 2016'ya kadar fiilen serbest avukatlık yaptım. 100 defa dünyaya gelsem yine avukatlık yapmayı isterim. 2016'dan itibaren neredeyse 50 yıla yaklaşan asıl işime, Genç Hukukçularla hukuk çalışmalarına, hukuk derslerine devam ediyorum. İstanbul, Ankara, Adana, Gaziantep, Kayseri, Bursa ve Trabzon'da Genç Hukukçular Hukuk Okumaları Grubu derslerine yardımcı oluyorum. Bu derslerde yapılan sunumların makaleye dönüştürülenlerinin editörlüğünü yaparak BİRİKİMLER adıyla (2020'de 6.sı yayınlanacak) yayınlıyorum. İslam dünyasının önemli sorunları hakkında da hukuk çalışmaları yapıyor ve yapılanlara katkı sağlamaya çalışıyorum. Öğrencilerin haklı taleplerine de destek olmaya çalışıyorum. Bu kapsamda yakın dostlarımla birlikte kurduğumuz HUKUK VAKFI'nın başkanlığını da yürütüyorum.

Şehir Üniversitesi Öğrenci Boykotunda

MİZAN: Hukuk nedir? Kendi ifadelerinizle hukuk kavramını nasıl ifade edersiniz?

Hukuk, biliyorsunuz hakk'ın çoğuludur. Hakk, asıl olan, sabit olan, bir şey üzerinde malikiyet, herkesin meşru iktidarı, pay ve din anlamlarına da gelir. Hak ve hukuku tanımlayıp mahiyetlerini tartışırken, her konunun olduğu gibi hak ve hukukun muhatabı olan insandan ve insanın ilişkilerinden bahsetmek gerekecektir. İnsan, yaşamda ilişkileri olan bir varlıktır. Bu ilişkileri, insanın insanla, insanın tabiatla ve insanın Yaratıcı /Allah ile ilişkileri olarak belir-

lenmektedir. Bu ilişkilerden herhangi birinin zedelenmesi halinde diğeri ikisinin de zedelenmesi muhakkaktır. Bir başka ifade ile insanın ilişkileri, birbirinden ayrılmaz, üçü bir arada, biri olmazsa diğeri de olmaz mahiyettedir. O halde hukuku tanımlarken, insan ilişkileri dikkate alınarak bunu yapmak gerekir. Burada Vecdi Aral Hocamızın hukuk tarifi, en kuşatıcı tarif olarak bilinir. Hoca'ya göre hukuk, *İnsanlar arası ilişkileri biçimlendiren, onlara görünür ve algılanabilir bir düzen veren, bu amaca (adalete) yönlendiren normlar bütünüdür.*”

MİZAN: Günümüzde çokça tartışmalara konu olan kadın hakları ve kadına şiddet vakıaları hakkında düşünceleriniz nelerdir? Bu konuda ülkemiz ve İslam ülkeleri Dünya'ya nispeten ne durumdadır?

Kadın, tüm beşeri sistemlerce dışlanmış, hor görülmüş, hak tanınmamış bir varlıktır. Ülkemiz ve İslam ülkelerine geçmeden önce dünyada kadın haklarına bakmak gerekecek. Görece ve illizyonist tavırla kadına tanınan hak ve özgürlükler gerçekten kadını özgür yapıyor mu? Bugün kadın, kapitalist sistemlerde küresel aktörlerin kullan at misali ürünlerine döndürülmüştür. Şiddet ise, Batı'da, Doğudakinden ve İslam ülkelerindekinden daha fazladır. Ne hikmetse sürekli İslam ülkelerinde kadına şiddetten bahsedilir, istatistik bilgileri verilir. Gerçekte ise kadına şiddet konusunda hiçbir ülkenin karnesi iyi değildir. Kadın hakları savunucuları şiddeti sadece fiziksel olarak almamakta, cinsel, ekonomik, psikolojik şiddet olarak da tanımlamaktadır. Batı'da kadınların cinsel bir meta olarak çalıştırılmasını şiddet türlerinin içine sokmaktadırlar.

Öncelikle belirtmelidir ki, şiddet maalesef tüm toplumlarda olduğu gibi Müslüman toplumlarda da vardır. Şiddeti sadece kadına şiddet yönüyle incelemek de bir eksiklik. Kadına pozitif ayrımcılık adına sadece kadına şiddeti konuştuğumuzda şiddetin önlenmesi mümkün olmamaktadır.

Toplumumuzda da şiddet kültürü maalesef vardır. Malum, şeytan kıyamete kadar yaşayacak ve insanları ifsad edecektir. Kadını ve şiddeti, diğeri birçok araç gibi bize bir imtihan unsuru olarak dayatan şeytan, maalesef, uyduruk ve cahili kültür ürünü olarak kadına bakışı da bize dayattı. Üstelik bunu din adına yaptı, yaptırdı. Ben buna “şeytan sağdan yanaşıyor” diyorum. Bilginlerimiz, kanaat önderlerimiz de geleneksel anlayışın dışına çıkmayarak, kadın ve şiddet konusunda insanları uyarmadı, aksine tahrik edici nakillerle besledi. Kültürümüz, türkülerimiz, şarkılarımız, tüm edebiyatımız şiddet figür ve söylemleriyle dolu iken, kadına şiddetle nasıl mücadele edeceğiz? Edemedik. Şiddetin kendisi ile uğraşmadık ki kadına şiddeti önleyebilelim.

Kadını erkeğin mülkiyetinde gören, kadını bir birey, bir şahsiyet ve irade sahibi olarak tanımayan, kadından kayıtsız şartsız itaat bekleyen, kadın ve erkeğin birbirini tamamladığını düşünemeyen, İslam'ın insanları “takva”da birleştirdiğini anlamayan bilinçsizliğin geldiği nokta ancak şiddet olacaktır ve öyle de oldu.

O halde öncelikle cins ayrımı yapmadan, kula kulluğu reddederek şiddet ile mücadele etmeliyiz. Tabii ki bu mücadele, topyekûn bir mücadele olmalı. Yolsuzluklarla, yalanla, her tür ifsad projeleri ile ve özellikle de bağımlılıklarla mücadele etmeliyiz. Bunlardan birini ıskaladığımızda şiddet hiçbir şekilde önlenemeyecek, dolayısıyla kadına şiddet de önlenemeyecektir. Nitekim tüm çalışmalar bu nedenle akim kalmakta, şiddet aksine artmaktadır.

Bir kere, Batı'dan mülhem kadın hakları söylemi çalışan ve üreten kadınla daha çok ilgilidir. Türkiye'de ise, çalışsın çalışmasın, üretsün üretmesin, tüm kadınlarla ilgilidir. Bizdeki pozitif ayrımcılık, kadınları daha çok edilgen, kolaycı ve tembel hale getirirken, erkekleri de bu abartılı ayrımcılığa karşı şiddete teşvik etmektedir. Batı'da kadın hakları mücadelesi, kadınlar erkeklerin kazançlarına musallat olsun diye mi, yoksa kendi kazançlarının ve bu sayede kazanılan özgürlüklerin korunması için midir? Bu muhasebe Türkiye'de maalesef yapılmamaktadır. Beğendiğim bir sözdür: "Kişisel olan politiktir." Biz de feminizmin, politik bir proje olduğunu söylerken, içine bu kabulü de sığdırmış oluyoruz. Dolayısıyla her politik olan, karşılarınca istenmez, mücadele edilir olmayı da beraberinde getirmektedir. Politik olan bu sonucu öngöremiyorsa, kendi sorunudur, ancak tüm toplum bundan etkilenmektedir. İşte şiddetin sebeplerinden biri de budur. Çatışmacı kültür, şiddet doğurur.

MİZAN: İslam Medeniyeti ve İslam Hukukunun kadına bakışı nasıldır? Bazılarının iddia ettiği gibi İslam Medeniyeti erkeklerin medeniyeti midir? İddia edildiği gibi Müslüman kadın daima baskı ve esaret altında zulme mi maruz kalmaktadır?

İslam Medeniyeti erkeklerin medeniyeti değildir, ancak erkek egemen bir medeniyet olduğu söylenebilir. Bu da, erkeklerin ille de böyle istediklerinden değil, özellikle ekonomik gücün ve dış müdahalelere karşı koyma işlevselliğinin hala erkekte olduğu içindir. Sanki Batı'da, Hıristiyanlıkta, Yahudilikte veya sair dini ve beşeri sistemlerde farklı mı? Öyle ya savaşlarda, gergin diplomaside, emek yoğun işlerde hala erkekler ön plandadır. Bir başka önemli pratik de, halen, kızlarımıza talip olan erkeği araştırırken, onun ekonomik gücünü önemsememiz, yani ekonomik yükümlülüğü hala erkekte aradığımızdır.

Şu tespiti yapmadan geçemeyeceğim: Kadın ve erkeklerimiz, işine geldiğinde (ekonomik ve sosyal) geleneksel ilişki kodlarını, işine gelmediğinde seküler Batılı kodları talep edebilmektedirler. Demem o ki, kadın olsun erkek olsun, kadın-erkek münasebetlerinde ve eşitlik-adalet kıstaslarında samimi davranmamaktadırlar. Özellikle kadınlar bakımından "süresiz nafaka" ve "mal paylaşımı" konularında, erkekler yönünden de mehir ve annelik yükümlülükleri konusunda bu samimiyetsizliği görmek mümkündür. Toplumumuzda aileyi oluşturan yegâne unsur kadın kimliği ve onun ödevleri değil, erkek kimliği ve ödevleri de önemlidir.

Bir rivayette sahabeden Ümmü Seleme'nin, "Ey Allah'ın Rasûlü! Kur'an'da hep erkeklerden söz ediliyor, buna mukabil biz kadınların esamesi okunmuyor" serzenişi üzerine nazil olan Ahzab Suresi 35. Ayette mealen: "Müslüman erkekler ve Müslüman kadınlar, mümin erkekler

ve mümin kadınlar, taata devam eden erkekler ve taata devam eden kadınlar, doğru erkekler ve doğru kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, mütevazı erkekler ve mütevazı kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, ırzlarını koruyan erkekler ve (ırzlarını) koruyan kadınlar, Allah'ı çok zikreden erkekler ve zikreden kadınlar var ya; işte Allah, bunlar için bir mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır.” buyrulması, İslam’da kadın ve erkek kimliği ile hak ve yükümlülüklerinde esas olanın, takva olduğunu anlatmaya yeterdir.

Bu arada değinmekte yarar bir konu da, medeni ilişkilerimizde yasa ve uygulamaların sorun çıkardığına dair şikâyetlerimizdir. Ne bekliyorduk ki? Seküler zihnin medeniyetinin ahlakı/etiği ile oluşturulmuş düzenlemelerin, Müslüman bir toplumda sorun çıkarmaması mümkün mü? Elbette ki hayır. Rahmetli Akif Emre’nin de dediği gibi, her kavram geldiği medeniyetin ruhunu taşır. Yasal düzenlemeler de bundan azade değildir. Fakat muhafazakâr Müslümanlık formları, iman - amel bütünlüğünü kaybetmiş olmakla, bu tür şikâyetleri yapma hakkını da kaybetmiş oluyor. Tabii ki bundan sonra gelsin şiddet. Çatışmacı batı kültür formlarının, vasatı önceleyen İslam algısı içinde yeri olabilir miydi? Olamadı. İşte ‘şeytan sağdan yanaşıyor’ ifadesinin bir başka açılımı da budur. Şimdi bazı Müslüman kadınlar ve oluşumları, Batı formlarıyla Müslüman toplumda şiddeti ortadan kaldırmaya çalışıyorlar. Bunu yaparken de kadına pozitif ayrımcılık yaparak, şiddeti körüklüyorlar, farkında değiller. Eşitlik / adalet söylemleri Batı formunda. Baksanıza, kadının kimlik ve hak arayışının merkezine, sadece kadını yerleştiriyorlar. Bakanlık bile Aile Bakanlığı değil, Kadın Bakanlığı olarak çalışıyor. Görsel ve sosyal medyada bu kadar yoğun görünme, kadını kendi kimlik ve hak arayışından kopararak, bir takım çıkar hesapları ve alışverişin, modanın, ticaretin edimlerinin bir metası ve ödeme aracı haline getirmektedir. Kadın gitgide *bitcoin* gibi bir meta ve araç olmaya başlamıştır. Ayrıca kadın, yine eskisi gibi erkek etrafında kurulmuş ve erkek olmadığında hiçbir iddiası ve

varlığı olmayan nesneye dönüştürülüyor. (Nevin Başaran, Yetkin Düşünce, Sayı: 9, 2020) Ne değişti peki? Dönüp dolaşp yine erkeğe bağımlı hale gelen bir çarpık feminist söylem...

Hâlbuki bizim zihnimize kadının kültürel formları takva üzerinde temellenmişti. Bu kafa karışıklığı ile değil şiddeti önlemek, insan olmayı dahi unutturacak eylemsellik içindeler. Kadın kuruluşlarımızın haline bir bakın; Hem bireyselleşme, hem de geleneksel aile yapımızın güçlendirilmesi. Bu ikisinin bir arada gerçekleşmesinin mümkün olmadığını göremiyorlar. Örneğin, Kur'an'ın Nisa Suresinde uzlaştırma-arabuluculuk emri ilahisini, sırf çerçevesi net olarak çizilmemiş şiddet unsuru yüzünden reddetmelerinin, güçlendirmek istedikleri Müslüman Türk ailesi algısı ve olgusuna aykırı olduğunu anlayamıyorlar. İşte muhafazakârlık tam da burada yeniden değerlendirilmesi gereken yanlış bir kabul olarak gündemimize girmeyi hak ediyor. Kadının çıkarlarına endekslenmiş bir cinsiyetçiliğin dünyayı getirdiği nokta, tam bir kaos.

MİZAN: Sosyal medya vesair yerlerde hakkında çok fazla yazılıp çizilen İstanbul Sözleşmesi hakkında bilgi verir misiniz? Ne zaman yürürlüğe girmiştir? Ne gibi hükümleri vardır? Bu sözleşme kadına şiddeti engelleme amacıyla olduğu halde İslami cenah tarafından neden bu kadar eleştirilmektedir? Bu sözleşmenin toplum aileye ne gibi etkileri olmaktadır?

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadele Hakkındaki Avrupa Konseyi Sözleşmesi (kısa adıyla İstanbul Sözleşmesi), 11 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul'da imzaya açıldı. Türkiye, Sözleşme'yi imzaya açıldığı 11 Mayıs 2011 günü imzalamış, 14 Mart 2012 tarihinde ise onaylamıştır. Sözleşme 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe girdi. Sözleşme, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet ve ev içi şiddeti hedef alan ilk Avrupa sözleşmesi olma niteliğindedir. Sözleşme Türkiye dâhil Avrupa Konseyi üyesi 20 ülke tarafından onaylanmıştır.

Aslında İstanbul Sözleşmesinin ve güvencelerinin temeli, Sözleşmenin kabulünden 26 yıl önce BM Genel Kurulunda 18 Aralık 1979 tarihli ve 34/180 sayılı Kararıyla kabul edilen, 3 Eylül 1981'de yürürlüğe giren CEDAW(Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Tasfiye Edilmesine Dair Sözleşme) ile atılmıştır.

Türkiye'nin CEDAW'a katılımı, 11.6.1985 tarih ve 3232 Sayılı Kanunla uygun bulunmuş, Bakanlar Kurulunca 24.7.1985 tarihinde 85/9722 sayılı kararla onaylanmış ve 14 Ekim 1985 tarih ve 18898 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

CEDAW İhtiyari Protokolü de 30 Temmuz 2002 tarihinde TBMM tarafından onaylanmış ve 02 Ağustos 2002 tarihli resmi gazetede yayınlanmıştır. Gerekli prosedürün tamamlanarak ilgili belgelerin 29 Ekim 2002'de BM'e verilmesiyle birlikte Türkiye bu tarihten itibaren dünyada CEDAW İhtiyari Protokolü'ne taraf olan 48. ülke konumuna gelmiştir. Kurallar gereği söz konusu Protokol belgelerin BM'e teslim edildiği tarihten 3 ay sonrası olan 29 Ocak 2003'de yürürlüğe girmiştir.

O tarihlerde, CEDAW ve benzeri çorapları başımıza ören Batı, 1980 darbesi ile bizi yeteri kadar meşgul ettiğinden, yaklaşan tehlikeyi görememiştik.

CEDAW'ın 5/a maddesinde devletler;

“Her iki cinsten birinin aşağılığı veya üstünlüğü fikrine veya kadın ile erkeğin kalıplaşmış rollerine dayalı önyargıların, geleneksel ve diğer bütün uygulamaların ortadan kaldırılmasını sağlamak amacıyla kadın ve erkeklerin sosyal ve kültürel davranış kalıplarını değiştirmek,”

10/c maddesinde de; “Kadın ve erkeğin rolleriyle ilgili kalıplaşmış kavramların eğitimin her şeklinde ve kademesinden kaldırılması ve bu amaca ulaşılması için eğitim birliğinin ve diğer eğitim şekillerinin teşvik edilmesi, özellikle ders kitaplarının ve okul programlarının yeniden gözden geçirilmesi ve eğitim ve metotlarının bu amaca göre düzenlenmesi” ile yükümlü tutmuştur.

Maddede geçen “önyargılar, gelenekler ve diğer tüm pratikler” ibaresi, toplumdaki ahlaki ve dini öğeleri etkisiz hale getirmek anlamındadır.

Bölgesel bir metin ve CEDAW'ın geliştirilmiş hali olan İstanbul Sözleşmesi, yüzeysel bakışla incelendiğinde ve amaç maddesine bakıldığında, kadına ve çocuklara şiddeti önleme amacı güttüğü görülsede, kapsamı içinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, cinsel yönelim gibi önemli kavram ve olguları da güvence altına almaktadır.

Sözleşme maddelerini değerlendirmeden önce, İstanbul Sözleşmesinin Avrupa Komisyonu toplantılarında hazır bulunan iki Aile Bakanımızın, Sözleşme metnine yedirilen ve güvence altına alınmak istenen bazı kavramlara çekincelerde bulunduğunu, Müslüman Türk toplumunun bu kavram ve olgulara güvence verilmesini kabul edemeyeceğini ifade etmeleri üzerine bakanlıktan azledildikleri şerhini düşmemiz gerekiyor. Aliye Kavaf, görüşmeler sırasında *“farklı aile formları”* ibaresine itiraz ediyor, tavsiye karar metnini imzalamıyor. Zira farklı aile formları, eşcinsel birliktelikleri de aile kavramına dâhil ediyordu. Recep Akdağ, kendi milletvekilleri arkadaşlarının hırpalamalarına maruz kalan Aliye Kavaf'ı desteklemek yerine, *“bunları kişisel özgürlük meselesi olarak ele almak lazım”* diyordu. AK Parti Milletvekili Nursuna Memecan'a göre bunlar *“talihsiz sözler”*di. Egemen Bağış ise, Der Sigel'e verdiği demeçte *“eşcinselliği hastalık olarak görmediğini”* söylemişti. Bu iki kadın bakanımız (Aliye Kavaf ve Sema Ramazanoğlu) da Türkiye Cumhuriyeti'ni temsilen bu toplantılara katılıyordu. Şimdi sormak gerekir: Bu iki kadın Bakan mı, yoksa onların yerine atanarak İstanbul Sözleşmesini gönülden onaylayarak imzalayan Kadın bakanı Fatma Şahin mi Türkiye Cumhuriyetini ve halkını temsil ediyordu? Fatma Şahin Rixos Otel'de 19 Eylül 2011'de eşcinsel örgütlerin de katıldığı toplantıda, *“eşcinsellerin haklarının anayasal güvenceye alınmasına pozitif baktığını”* söylemişti.

İstanbul Sözleşmesinin, iki kadın bakanımızın da itiraz ettiği ve bu haliyle imzalamaktan imtina ettiği bazı maddelerinden burada söz edelim.

En başta, Sözleşmenin ismindeki “**Aile içi**” olarak çevrilen kavram aslında “**ev**” içidir. Aile, meşru birlikteliklerin, ev ise meşru ve/veya gayrimeşru (partner) birlikteliklerin bulunduğu en küçük toplumsal birimdir. İşte azledilen iki bakanımızın itiraz ettiği ilk kavram ev içi kavramıdır. Ve açık bir sahtekârlıkla, Sözleşme ismindeki ev içi, **aile içi** olarak çevrilmiştir. Bu sahtekârlık Avrupa Konseyi değil, Türkiye Cumhuriyeti tarafından yapıp resmileştirilmiştir.

Bir başka sahtekârlığı da söylemeliyim: TBMM’nin onayladığı Sözleşme ile Resmi Gazetede yayınlanan Sözleşmede bir farklılık daha var: Sözleşmenin orijinal 4/3. maddesindeki *cinsel tercih* kavramı, Resmi Gazetedeki tercümesinde *cinsel yönelim* olarak değiştirilmiştir. Yani görünmez bir el, Mecliste kabul edilen metni Resmi Gazeteye giden yolda değiştirmişti. Bu demektir ki, Sözleşmenin bizzat isminde yapılan sahtekârlık gibi, madde metinlerinde de yapılmıştı. Tarihte Resmi Gazetenin tek bir nüsha yayınlanarak, Cumhurreisinin masasında saklandığını (1933 yılının Hükümet bütçesinin yayınlandığı Resmi Gazete) biliyorduk ama sahtekârlığı beklemiyorduk. Alıştırılıyor. Ey muhafazakârlık, sen nelere kadirsin(!)

İstanbul Sözleşmesi, LGBTİ bireylerden açıkça söz etmez, ancak Sözleşme, toplumsal cinsiyetin, cinsel yönelimin, toplumsal cinsiyet kimliğinin, hiçbir ayrıma yer vermeksizin güvenceye alınmasını bütün gruplar için öngörüyor (m. 4/3). Bu durumda **ev içi şiddet mağduru LGBTİ bireylerin** de, Sözleşme’nin sağladığı korumanın kapsamında olduğunun kabul edilmesi gerekir. Tabii ki burada toplumsal cinsiyet, cinsel yönelim, ev işi şiddet kavramları üzerinde ayrıca durmak gerekecektir. Sözleşmenin 3/c maddesinde toplumsal cinsiyet, “*Belirli bir toplumun (Dikkat! Yaradılışın değil) kadınlar ve erkekler için uygun gördüğü sosyal olarak inşa edilen (kurgulanan) roller, davranışlar, etkinlikler ve yaklaşımlar*” anlamına geliyor.

Dikkat edilirse toplumsal cinsiyet kavramıyla, bütün dini inançların erkek ve kadın tanımlaması içinde biçilen rollerin ve çizgilerin değersizleştirilmesi ve hatta tanınmamasından bahsediyoruz.

Toplumsal cinsiyet eşitliğinde, yaradılıştan değil, toplumun biçtiği, kurguladığı cinsler, cinsiyetler, cinsiyet rolleri esas alınıyor. Yani toplum 3. veya başka cinsleri kabullendiğinde (kurgulandığında / inşa edildiğinde / kabul ettirildiğinde) bu kabulün esas alınmasıdır, kastedilen. Bir başka ifade ile İstanbul Sözleşmesi’nde “Toplumsal Cinsiyet”, “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği politikaları” kadın ve erkeğin ev içi ve sosyal rollerine ilişkin toplumdaki algıyı değiştirmeyi ve kaldırmayı amaçlamaktadır. Neden “politikaları” ifadesini kullandığımıza gelince: Ne ki yasalarla güvence altına alınmıştır, o bir devlet politikasıdır artık.

Toplumsal Cinsiyeti ve eşitliğini konuşmak, eleştirmek kadın düşmanlığı anlamına gelmemelidir. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesine duyarlılık, bu ifsad projesi ile asıl mağdurların yine kadınlar olacağı endişesiyle uyarı anlamına kabul edilmelidir.

Seküler Batı zihninin taşlarını döşediği, finanse ettiği bir değişim projesidir söz konusu olan. Bu projenin irdelenmesi, en az bu projenin konuşulması kadar ifade özgürlüğü içinde değerlendirilmelidir. Üstelik bu ses, içeriden bir sestir ve tüm samimi duyguları taşımaktadır.

Sözleşmenin güvence altına aldığı bir diğer önemli(!) kavram 'cinsel yönelim'dir. Cinsel Yönelim: Bir kişinin, cinsel arzusunun, hemcinsine, karşı cinsle ya da ikisine birden yönelebileceğini anlatmak için kullanılır. «Gay, lezbiyen, biseksüel» tanımlamalarını içerir. İstanbul Sözleşmesi'nin 4. maddesi, cinsel yönelimi yasal güvence altına alır. M.4/1 "Bireylerin, cinsiyet, toplumsal cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi görüş ya da farklı görüşe sahip olma, ulusal ya da sosyal menşeye, ... cinsel tercih/yönelim, toplumsal cinsiyet kimliği, başta olmak üzere, işbu Sözleşme hükümlerinin, Taraflarca uygulanması güvence altına alınmıştır."

İşte yukarıda bahsinin ettiğimiz samimi duygunun bir örneği olarak Sibel Eraslan'ın ifadesiyle; "Toplumsal cinsiyet teorisi, bize kadınlık erkeklik gibi kavramların iktidar çatışması sonucunda çıkan kültürel kavramlar olduğunu söyler. Yani 'her çocuk aslında unisex olarak dünyaya gelir ama biz onlara kız veya oğlan çocuk konumları, rolleri veririz' der. 'Çocuklara bu roller depolanmasa, onlar hem kadınlığın hem erkekliğin iyi özelliklerini meczeden yeni bir cinsiyetsiz cinsiyet kurabilirler ve eskiye has tüm kaotik kargaşalar, iktidar ve güç çatışmaları biter' derler."

İstanbul Sözleşmesine ve 6284 sayılı Kanuna aykırı değil, İstanbul Sözleşmesi ile güvencede bir aile(!)

Sözleşmenin 12/1. maddesinde de; “Taraflar, kadın erkek için kalıp rollere dayanan ön yargıları, örf ve âdetleri, gelenekleri ve tüm diğer uygulamaları ortadan kaldırmak amacıyla kadın ve erkeklere ilişkin toplumsal ve kültürel davranış modellerinde değişim sağlamak için gerekli tedbirleri alır. M.12/1 hükmüyle, Müslüman toplumun inanç, örf, adet ve geleneklerinden gelen her tür kalıp (kadın – erkek cinsiyet) rollerde değişimin teminatı devlet olacaktır. Bir başka ifade ile 3 ve + cinslerin her tür haklarının (!), görünürlüklerinin, etkilemelerinin teminatı olacaktır devlet.

Bazı kadın kuruluşlarımız gibi saf olmanın gereği yok. Toplumsal Cinsiyet eşitliğinde, bu eşitliği hukuki yapıya kavuşturan İstanbul Sözleşmesindeki kavramlara ve yükümlülüklerle dikkat etmek gerekiyor. Daha doğru bir ifadeyle bir politik savaşın muhatabı olduğumuz farkında olmak gerekiyor.

Küresel aktörlerin, küreselleşme aktörlerinin beslemesiyle büyük bir şeytani proje ile karşı karşıyayız. Teknolojinin tüm imkânları kullanılarak, hatta insanlık dışı yöntemler de kullanılarak yaradılış tasarımına karşı, akıl tasarımıyla karşı karşıyayız. Dolayısıyla “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği”, öyle bizim saf politikacılarımızın veya yeşil feministlerimizin anladığı gibi bir samimi insancıl proje değil, Sünnetullah’a karşı çıkış ve yeniden insanlığı dizayn projesidir. Bir başka deyişle, kadın haklarını öne çıkararak, sinsi bir ifsad hareketi ile karşı karşıyayız.

İstanbul Sözleşmesi, bizzat aileyi yok eden bir yasa ve içinde **aile kelimesi** bile geçmiyor. Türkiye Cumhuriyetinin şark kurnazı bürokratlarının Sözleşmedeki “ev” kelimesini “aile” olarak çevirmiş olmasını esas alarak oluşturulan sözümona uyum, Sözleşmenin resmi diline aykırıdır. Bunu ben değil, Sözleşmeyi yorumlayan tüm akademisyenler söylüyor. Siz “aile” deyince aile olmuyor.

Sayın Cumhurbaşkanının, bir soru üzerine verdiği cevap anlamlıdır: “Zina konusunun yeniden ele alınmasının çok isabetli olacağı düşüncesindeyim. Bu toplumun manevi değerler noktasında farklı bir konumu var. Biz Avrupa Birliği sürecinde, bu bir özeleştiridir; bu konuda bir yanlışımız oldu. Zina ile ilgili düzenlemeyi de yapmak suretiyle tavizler vs. belki de aynı kapsam içinde değerlendirmemiz lazım. Bu Türkiye’nin, Batı ülkelerinin birçoğundan farklı konumda olduğunu gündeme getirmesi bakımından önemli.” Bu sözleri, elbette ki, Sözleşmede güvence altına alınan cinsel yönelim, cinsiyet rolleri, toplumsal cinsiyet eşitliği vb. kavramlar için de geçerli sayabiliriz.

Sözleşmede geçmese de, sözleşmenin güvence altına aldığı cinsel yönelimin başat kavramı *queer* kavramıdır. Kadın kuruluşlarımız bunu pek dillendirmeseler de, Batılı partnerleri ve Türkiye’deki eşcinsel hareket bu kavramı önemsemekte ve mücadelesini(!) vermektedir. Hatta bu mücadeleyi, ortak sloganlar, ortak bayrak (gökkuşağı), benzer idealler ve örgütlenmelerle adeta bir **ümmet bilinci** şeklinde veriyorlar.

Queer, İngilizce bir kavram olup, sıra dışı, kuraldışı, norm kabul etmeyen, “acayip, tuhaf, normdan sapmış” anlamına geliyor. Daha açık bir biçimde ifade edersek, “sapık” anlamına geliyor. Queer teori, tüm normlardan sapan “heteronormativite”, normlara muhalif olan tüm hareketleri kuşatan bir çatı teori, çatı politika, çatı kavram. Hiçbir kimliğe dayandırmayacaksınız, ne kadın kimliğine, ne erkek kimliğine, ne trans kimliğine, ne lezbiyen, ne gay, hiçbir kimlik kalıcı değildir, hiçbir sabiteye dayanmayacaksınız. Buna “akışkan kimlik” diyorlar ya da “kimliksizlik” diyorlar. Çünkü “her şey, her an değişebilir” diyorlar. Hatta ‘lezbiyen kim-

lik'i bile eleştirenler var. "Hayır! Yarın ne olacağım belirli değil. Biz yeniden inşa edebiliriz bunu." Neye ve nereye akışkan? Burada bir yapıbozum/yapısöküm açıkça görülmüyor mu?

Yine Sibel Erslan'ın ifadesiyle; "Aslında feministlerin çok sevdiği bir düşünme tarzı olan **yapıbozum** tekniğinin kültüre ve sosyolojiye tatbik edilmesiyle şekillenen bu deneysel toplum teklifi, yıkıcı, imha edici bir yöntemdir, ben bu yazıda buna dikkat çekmek istiyorum. Kültürel, örfi ve dini toplum tekliflerini, güya özgürlükçü bir dil ile iflas ettirmeyi, yıkmayı amaçlayan marjinal düşünsel bir akımı, toplumsal ana akım olarak tedavüle sokmayı nasıl başardılar? 2000 milenyumundan sonra, tüm uluslararası evraka yavaş yavaş sızan bu teori bugün ülkemizin eğitim ve sosyal politikalar programında ahkâm kesmektedir. 'Toplumsal Cinsiyet Eşitliği' fikrinin geleneksel aile tanımını ve bağlarını infilak ettirecek bir distopyası var."

Bu satırların altına her zaman imzamı atarım. Bu kısa söyleşide tüm ifsad edici kavramların açıklamasını yapmak maalesef mümkün değil. Dolayısıyla okuyucu, lirezatüre ve burada bahsedilen kavram ve içeriğe dair bilgi, doküman ve yorumları web sayfamızda, neredeyse tamamını toplamaya çalıştığımız [http://www.muharrem balci.com/hukukdunyasi/tce/870.pdf](http://www.muharrembalci.com/hukukdunyasi/tce/870.pdf) bağlantıdan takip edebilir.

MİZAN: Türkiye'nin hukukî olarak bu anlaşmadan çekilmesi mümkün müdür?

Hiçbir irade, herhangi bir sözleşmeyle kayıtsız şartsız bağlı kılınamaz. Aksi halde özgür bir iradeden bahsedilemez. Türkiye Cumhuriyeti Devleti -de bir Millet iradesinin temsilcisidir ve bu irade ile bağlıdır. Her ne olmuşsa olmuş, basiretsiz kimseler bu ifsad projesinin taşıyıcısı Sözleşmeyi imzalamış olabilir. Ancak Millet'in kahir ekseriyeti bu ifsad projesine karşıdır.

Yarın bu boş gayretin hesabı da sorulur. Sözümona sivil toplum çalışmalarıyla toplumsal cinsiyet adaleti anlatılırken, Millet'in temsil zemini TBMM'de toplumsal cinsiyet eşitliği savunulmaktadır. Bu yanıltıcı ve sahtelik barındıran tavır da kimsenin gözünden kaçmamaktadır. Yol yakınken ve daha fazla husumet oluşturulmadan bu gafletten dönülmelidir. Sayın Cumhurbaşkanının, "Bu bir nas değildir, İstanbul Sözleşmesi gözden geçirilebilir" mealindeki sözlerini de bu görüşümüzün dayanağı sayabilirsiniz.

Bilinçli veya bilinçsiz Toplumsal Cinsiyet Adaleti uyduruk kavramlaştırmalarıyla bu ifsad projesinin halkımıza şirin gösteril mesi beyhude bir çalışmadır.

MİZAN: İstanbul Sözleşmesinden sonra yürürlüğe konulan ‘6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’ ne gibi hükümleri kapsamaktadır? Aile üzerinde ne gibi etkileri olmaktadır? Bu kanunun tatbikatında yaşanan sorunları müşahhas misallerle anlatabilir misiniz?

6284 sayılı Kanun, bir bakıma İstanbul Sözleşmesinin açılımı ve uygulamasıdır. Nitekim Kanun ‘dayanak’ maddesinde, İstanbul Sözleşmesini dayanak almaktadır. 6284 sayılı Kanun bir sonuçtur. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ifsad projesinin devlet politikası olarak uygulanmaya konulma iradesinin sonucu yapılan bir yasadır.

Sorun çıkarıcı maddeleri her zaman değiştirilebilir. Nitekim ilgili bakanlıklar, ‘ağza bir parmak bal çalma’ sadedinde de olsa, bazı hükümleri üzerinde değişiklikler yapma azmi(!) ile çalışmaktadır. Bu demektir ki, İstanbul Sözleşmesine rağmen, değişiklikler yapmak mümkündür. Sayın okuyucuyu ‘süresiz nafaka’, ‘evden uzaklaştırmalar’ vb. uygulamalarla meşgul etmemek adına sadece bir örnekle konuyu özetleyebilirim: Ankara’da yapılan bir panelde panelistlerden biri Aile Mahkemesi hâkimidir. Katılımcılardan biri net bir soru sorar: “Hâkim Bey, ben evden uzaklaştırılmış bir kocayım. Üstelik nafaka ailemin nafakasını temin ile de sorumluyum. Eşim size gelse, ‘Hâkim Bey, bu akşam bir erkek arkadaşımı eve alacağım, kocamın şiddet uygulayacağından endişeliyim, önlem alır mısınız?’ dese, ne yaparsınız? Panelist Hâkimin verdiği cevap, 6284 sayılı Kanun hakkında tüm endişeleri dile getiren cinstendi. Dedi ki: “Böyle bir olay aynen vaki, bana geldi. Adam dedi ki, Hâkim Bey ben evden uzaklaştırıldım, eşim bu akşam evine bir erkek alacak. Eşimin, evimin nafakasını da ben temin ediyorum. Ben şimdi bu işe sponsor (tanımlamaya dikkat) oldum. Bana ne önerirsiniz?” dedi.

6284’le ilgili fazla bir şey anlatmaya gerek kalmadı.

Kadının Beyanı Esastır, Tersini İspat Yükümlülüğü Erkeğe Aitti

Kadınlara yönelik ta cinsel saldı tecavüzün, şiddetin hatta kadın cinayetle adeta sıradanlaştığı

6284 sayılı Kanun

MİZAN: Sizce kadına yönelik şiddetin engellenmesi için neler yapılmalıdır? İslam hukuku nazariyesinden bu konuya çözüm yolları getirebilir miyiz?

Öncelikle bir hususun altını çizmeliyiz. Toplumumuzda kadın konusunda bir görüş geleneksel bakış açısıyla, diğer bir görüş ise seküler bakış açısıyla ve pratikleriyle varlıklarını sürdürmektedir. İki görüş ve uygulama da sorundur. Birincisi, dünyanın temel hak ve özgürlükler konusundaki kazanımlarını ve bizzat kendi temel referanslarını görmezden gelen; ikincisi de toplumun değerleriyle alay ederek, “evlendirme dairelerini kapatın” eylemleri yapabilecek kadar aymazlık içindedir. Bu haliyle iki grup için de bu halleriyle çözüme odaklanmaları beklenemez. Yeni nesle ve iz’an-insaf ehli aydınlara, *şiddeti* ve içinde yasa-gelenek-örf-adet ve evrensel kuralları barındıran ‘*hukuk*’u anlatmamız, kılcal damarlara kadar yaygınlaştırmamız gerekmektedir. Şiddeti besleyen kirli kan seküler ve gelenekçi bakışın yerine vasat İslam algısını geliştirmeli, yaygınlaştırmalıyız. Biz buna *Hukukun Yaygınlaştırılması, Özgürlüklerin Teminatı olmak* diyoruz.

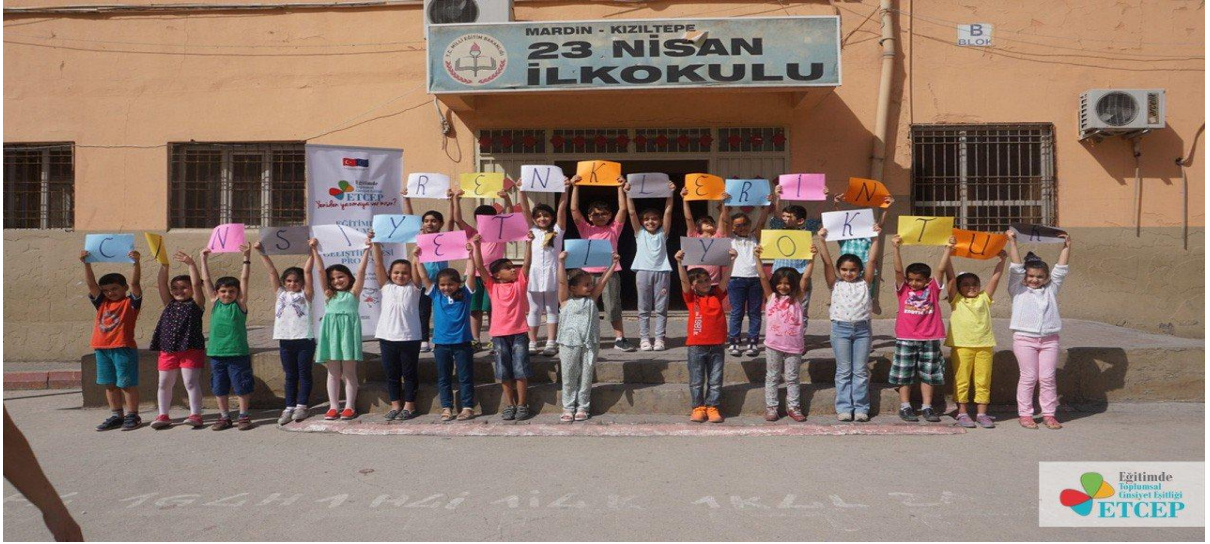
Kur’an-ı Kerimdeki ayetlerin yorumundan, bazı kaynaklar ve tarihsel örneklerden, kadını sadece çocuk doğuran veya neslin devamı (soy ekimi) için bir *tarla* olarak tanımlamalar, kadın haklarında önemli eleştiri kaynağı olmaktadır. Kur’an-ı Kerimdeki ayetler çoğu zaman bağlamından kopartılarak ve kastı aşılarak yorumlanınca feministlerin oluşturduğu karşı algı, toplumlarda dini öğretilere eleştirel bakışa neden olmaktadır.

“Kadının beyanı esastır, delil gerektirmez” kuralı ise, dünyanın kıyamet alametlerinden biri olarak sayılabilir. Âdem-Havva’dan bu yana evrensel kural, bizim hukuk tanımazlarımız tarafından yasalaştırılmış oldu. Peki, sonuç: Kadına şiddet bu yasa ve uygulamasıyla tavan yaptı. Bu gidişle Allah korusun...

Bir başka husus; kadın hakları savunucularının toplumun sağlıklı değer yargıları yerine sadece cinayetlerle ve cinayet istatistikleriyle bir korku zemini oluşturmalarının kötü niyetli olduğunun anlatılabilmektir.

Eğer bir toplumsal adaletten bahsedilecekse, kadını sadece birey olmaya, erkeklerin haklarını gasketmelerine, haksız kazanç elde etmelerine yönlendirmek yerine, herkesin emeğinin peşinde olması, emeğin spekülatif yollarla değil, doğallığında ve hak çabası içinde bulunulmaya özen gösterilmesi gerekir. Müslüman erkek ve kadınlarımız, kanaat önderlerimiz ve aydınlarımız için bu işlev zor değildir. Zor olan fitrata husumet beslemektir. Bu sorun, kimseyi hedef tahtasına oturtmadan, Müslümanlar arasında suhuletle giderilebilir. Asıl amacımız ve yapmak istediğimiz de budur...

Söyleşi epeyce uzun sürdü, ETCEP Projesini, renklerin dilini, okullarda çocuklar için hazırlanmış kitapları, küresel aktörlerin fonlamalarını konuşamadık.

YKY yayınlarından çıkan kitaptan alınmıştır. Kitap, sosyal medyada ifşa etmemiz üzerine toplatılmıştır.